

Ministrski predsednik Bek je obljubil vso potrebno podporo, ker je sam na lastne oči videl, koliko trpi Spodnja Stajerska vsled suše.

Nekateri okrajni glavarji iz Spodnje Stajerske so vposlali že precej natančne podatke o škodi, ki jo je napravila suša. Cesarski namestnik grof Clary je poslal poročilo, da bo škoda na Stajerskem znašala vsled suše okoli štiri milijone.

V petek dne 10. julija se je sprejel predlog zaradi zvišanja rekrutov. Na to se je začela razprava o podpori rezervistov in v torek dne 14. julija končala. Sprejel se je predlog, kakor ga je predlagal vojni odsek. Rezervisti bodo dobivali podpore z dne 1. avg. t. l. Ko se je ta predlog sprejel, prišel je zakon za zboljšanje kmetijskih posestev v pretres ter se tudi sprejel.

Povišanje rekrutov za deželno brambo za 5000 in zakon o podporah za družine rezervistov se je sklenilo v seji državnega zbora dne 10. t. m. Od novih 5000 rekrutov odpade na celo Stajersko le 242, na Spodnje Stajersko torej okrog 80 do 90; Stajerska ima dalje 2054 rezervistov v 11. in 12. letu službe, katerim ne bo treba več vaj delati. Od števila 500 predčasno stalno odpuščenih vojakov odpade primerno število na Spodnje Stajersko.

Poslanec Pišek je vložil nujni predlog za podporo posestnikom v konjiškem okraju (Dolič), ki so po toči trpeli.

Poslanec dr. Korošec je nujno predlagal podporo občini Ljubno v Gornji Savinski dolini.

Državni zbor bo menda še ta teden končal svoje delovanje ter potem odšel do novembra na počitnice. Sredi septembra bodo stopili deželni zbori skupaj. Posebne važnosti bo zborovanje stajerskega deželnega zbora, kjer se bo predložila preosnova volilne pravice. Deželni zbori bodo zborovali do konca oktobra.

Politični ogled.

— **Volilna reforma** za dalmatinski deželni zbor. Vlada je odklonila sklep dalmatinskega deželnega zbora, naj bi se uvedlo za deželni zbor splošno in enako volilno pravico. Vsled tega se bodo volitve novembra meseca t. l. vršile po starem volilnem redu. Na tak način izvoljenemu deželnemu zboru predloži vlada načrt volilne reforme, ki uvaja peto kurijo in tudi sicer razširja volilno pravico.

— **Kmečki dolgi.** Huda rana v kmečkem gospodarstvu so preveliki dolgi, to so dolgi, katerih obresti presegajo donesek zemljišča. Prijatelji kmečkega stanu se s tem vprašanjem že dolgo bavijo, a dosedaj še ni bilo mogoče, priti do povoljnih uspehov. V gosposki zbornici je zdaj to vprašanje po poslancu dr. Grabmajerju prišlo zopet na razgovor in volilo se je devet članov v poseben odsek, ki se bo pečal s to stvarjo. Dr. Grabmajer je zbornico opominjal, da je avstrijski kmetijski svet že l. 1903., in da so shod nemških juristov in kmetijski odsek državnega zbora l. 1905 in osmi mednarodni agrarni kongres prišli enoglasno do sklepa, da je za kmete edino le tisto posojilo primerno, ki se mu ne odpove in ki se plačuje v obrokih. Grabmajer je zbornico tudi opozarjal, da je samo od sedanjega ministrstva upati v tem oziru odločnega nastopanja, ker je to ministrstvo vseskozi agrarno. Ministrski predsednik je agrarni veščak, on je mnoga leta vodil delovanje poljedelskega ministrstva, ministrski rojaki so agrarci, naučni minister je že leta 1879 o kmetijskem kreditu objavil izvrsten spis. Justični minister je leta 1908 objavil mojstrsko spisano študijo o razdolženju posestev in trgovski mi-

s tem še posebno zaslugo, da je obisk močno povzdignil; 1859 je ljudska šola štela 236, nedeljska 108 učencev.

Istotako nam je na tem mestu omeniti, da so se po prizadevanju Slomškovem 1859 iz lavantinske škofije nemške župnije izločile ter jej zato priklopile slovenske župnije Spod. Stajerja, ki so dotlej bile spadale pod škofijo sekovsko; s tem je tudi Jarenina stopila pod Lavant.

Z letom 1861 je za Avstrijo napočila nova doba; blagi vladar je narodom svojim dal ustavo, to je pravico, po državnih in deželnih zborih udeleževati se zakonodajstva. Prva leta so sicer potekla v brezplodnosti, ker so se Madžari, hoteč imeti svojo vlado, branili, odpošiljati zastopnike na Dunaj, in se je 1865 zborovanje celo moralo začasno ustaviti; ali ko se je po vojski leta 1866, po koji so Prusi Avstrijo iz kroga nemških držav siloma izrinili, da na novo ustvarijo Nemčijo brez Avstrije in s svojo nadvlado, bil z Madžari sklenil mir, vsled kojega se je naša država razcepila v dve polovici, se je v našem parlamentu tustran Litave začela doba, ki se z ozirom na število izdanih zakonov more le primerjati z ono, ki je sledila leta 1848. Toda žalibog nosijo ti zakoni večidel pečat premoči nemškega liberalizma, ki kmetu, zlasti slovenskemu, ni bil naklonjen. Navesti moremo seveda le nekatere.

(Dalje prihodnjik.)

nister ima v kmečkih krogih največji ugled. Če torej to ministrstvo v zadevi kmečkega razdolženja ne pride do povoljnega uspeha, potem se naj to vprašanje pusti popolnoma strani. Upati je pa, da pride čas, ko obmolne prazni ropot prevzetnih profesorjev in dijakov na univerzah, upati je, da počepajo polagoma liberalni in socijalnodemokratski sršeni, in da se polagoma pride do resnega dela in do resnih uspehov v prid delujočemu krščanskemu ljudstvu.

Mala politična naznanila.

Dne 9. julija: Slovenski klub in rusinski poslanci so sklenili, da se vseslovenskega shoda v Pragi ne udeležijo. — Delegaciji bodeta zborovali koncem septembra v Budimpešti. — Ogrski ministrski predsednik Wakerle je došel na Dunaj, kjer se je posvetoval z Beckom in finančnim ministrom o davku na žganje. — Razmere med Grško in Turčijo so radi dogodkov na Kreti in Samosu precej napete. — V Perziji traja revolucija še naprej.

Dne 10. julija: Notranje ministrstvo je naročilo deželnim vladam, naj vsak slučaj za izdajo potnega lista mladoletnim deklicam naznanijo varuškim oblastim, da lahko nastopijo v obrambo mladoletnih deklic. — Na Dunaju se je vršil shod zdravnikov, ki zahtevajo zdravniški red. — Meseca avgusta se zopet snideta naš in italijanski zunanji minister.

Dne 11. julija: Hrvatskega bana Raucha je ljudstvo v Kninu dejansko napadlo, tako da se je moral braniti z revolverjem. — Rimski mestni svet je sklenil v ljudskih solah odpraviti veronauk. — V Karlovcu se vrši danes srbski cerkveni kongres (shod), ki se ga udeležijo ogrski pravoslavni minister dr. Günther kot kraljev komisar. — Angleška poslanska zbornica je sprejela starostno penzijsko postavbo.

Dne 12. julija: Brambna komisija gosposke zbornice je že dognala zakonski načrt o zvišanju rekrutov za deželno brambo za leto 1908. — Srbski kralj je poveril izven skupščine stoječemu politiku Milosavljeviču, da sestavi novo ministrstvo. — Ruska дума je bila včeraj odgodena do 28. oktobra.

Dne 13. julija: Današnji listi poročajo, da je podal nemški minister-rojak Prade ostavko. Naslednik bo imenovan še-le v jeseni. — V nemških mestih Češke se je včeraj vršilo več shodov. Na dnevnem redu je bil protest proti dehiziranju nemškega dela Češke. — V sarajevskih vojaških krogih se govori, da postane bivši domobranski minister fem. pl. Latscher upravitelj Bosne.

Razne novice.

* **Promoviran** je bil dne 13. t. m. g. Valentin Rožič iz Doba pri Ljubljani doktorjem filozofije.

* **Iz pravosodne službe.** Kancelist Jožef Radolič je imenovan c. kr. sodnim oficijalom pri mariborskem okrajnem sodišču, kancelist Jožef Rozman pa je prestavljen iz Marenberga k okrožni sodnji v Mariboru.

* **Poročila sta se** v Ljubljani dne 5. t. m. g. Fran Vršič, uradnik c. kr. priv. Rijeke Adriaticca di Scurta v Gradcu z vd. Pavlo Zakrajšek iz Ljubljane.

* **Zborovanje** vseh krščanskosocialnih zvez v Skofji Loki bo letos zaradi tega še posebej zanimivo, ker se ga udeležijo krščanskosocialna telovadska organizacija, ki je že mnogo močnejša, nego skolska. Glede slavnostnega sprejema v Skofji Loki se je sklenilo: Zastava S. K. S. Z. bo sprejeto na čelu. Za njo korakajo telovadci, vsak odsek zase kot samostojna četa. Pri vsakem odseku so vsi člani brez izjeme, vendar korakajo uniformirani telovadci sprejaj, neuniformirani neločeni za njimi. Telovadec sledijo ostala društva s svojimi zastavami. Metlički telovadci v belokranjskih nošah in svojo tamburaško godbo korakajo seveda med telovadce. Metličani pridejo v istih nošah, ki so jih imeli na Dunaju pri jubilejnim izprejedu. Njihova godba bo med veselico tudi koncertirala. Pri javni telovadbi izvajajo Metličani popolnoma novo točko, namreč: skok s palico. Skofjeloske priredbe se udeležijo tudi akademiška društva „Zarja“, „Danica“ in „Slov. dijaška zveza.“

* **V Skofji Loki** bode poročal o delovanju S. K. S. Z. g. dr. Hohnjec, o delovanju Zveze slovenskih mladeničev njen predsednik g. F. Zebot.

* **O mladeniškem shodu** pri Sv. Trojici v Slov. gor. poročata obširneje „Naš Dom“ in „Mladost.“

* **Točarina.** Poslanec dr. Benkovič je stavil samostalni predlog, da se popolnoma odpravi ta za urade in stranke zelo nadležni davek (besondere Abgabe).

* **Najvišje sodišče** o Linhartovem shodu na Vurbergu. C. g. župnik Kokolj je bil na pritožbo svojega zastopnika dr. Benkoviča oproščen od obtožbe, da je Linhartov shod hotel preprečiti. Razsodba ptujskega sodišča je bila naravnost udarec za zakon o zborovalni svobodi.

* **Kmetje pozor!** Vsled posredovanja spodnje-stajerskih in drugih poslancev sta poljedelsko in notranje ministrstvo že uvedli poizvedbo o škodi po suši, ki je letos zadela vse južne dežele, tudi Bukovino, južno Moravsko itd. Za poškodovane okraje se

bode dovolilo znižanje železniških tarifov za dovoz krme iz drugih dežel, večji državni prispevek za nakup krme in razdelitev iste po kolikor mogoče nizkih cenah med prizadete s posredovanjem občin, lokalnih odborov (ki se naj osnujejo), zadrug itd., postavni odpis davka, ustavljenje eksekucij za davek, v prav nujnih slučajih klanje živine doma in razpečanje iste, podpora v denarju itd. Največ odvisno od tega je, da občine ali druge korporacije (kmet. podružnice, kmečke zveze, zadruge) store svojo dolžnost takoj, zahtevajo uradno cenitev škode in kolikor mogoče dobro priponočajo ter zahtevajo nujno pomoč; zlasti se ne sme vsega le orožnikom prepustiti. Z ozirom na to je odsvetovati sedaj prodajati živino pod vsako ceno, ker pomoč pride.

* **Literarno društvo „Slomšek“** mariborskih bogoslovcev. Da odvrnemo nekatere krive predsodke, s katerimi se nam dostikrat odtujujejo simpatije dijaštva, pred vsem gospodov abiturientov, pošiljamo to kratko poročilo o delovanju našega društva v drugem tečaju 1907-08 v širšo javnost. Redno smo se zbirali v prostih urah ob nedeljah k predavanjem v društveni sobi. Predavanja v tem tečaju so bila sledeča: 1. Delovanje in stremenje narodno-radikalnega dijaštva (M. Erhartič); 2. Sv. Janez Zlatoust, vzor-duhovnik (J. Razbornik); 3. Sv. Janez Zlatoust kot cerkveni govornik (P. Paulič); 4. Moralni princip pa religija (M. Kos); 5. Alban Stolz, k stoletnici njegovega rojstva (P. Živovrtnik); 6. Ogrska politika l. 1848. Zborovanje v obliki javnega ljudskega shoda (A. Lassbacher); Postanek in razvoj delavskega gibanja v Avstriji od l. 1848 naprej (J. Baznik); 8. Delavsko vprašanje, vera in pravnost (F. Rop); 9. Boj proti religiji in njega zgodovinske posledice (A. Veranič); 10. Zakaj naša inteligenca nima vere (P. Jurak). Na praznik sv. Petra in Pavla smo v proslavo treh letošnjih jubilejev priredili slavnostno akademijo z obširnim in lepim programom. Govorili so: Kranjc: „Lurška Mati božja, zdravje bolnikov, tolažnica žalostnih, pribežališče grešnikov“; M. Sagaj: „Sv. oče Pij X., zaščitnik sv. vere“; J. Pinter: „Franc Jožef I., jubilejni cesar.“ Izvrstno je izvedel svojo nalogo pevski zbor, ki je tukaj, kakor tudi odo leto skrbel za vzorno cerkveno petje ne le v domači Alojziji cerkvi, ampak je ob raznih cerkvenih slovesnostih nastopal tudi v stolnici in v Marijini baziliki pri oo. frančiškanih. Za te uspehe gre prvi vrsti zasluga pevskemu učitelju vlč. g. Tropu, potem spretnemu pevovodji tov. Bogoviču in skupni pozhrtvovalnosti tov. pevcev. V društvu sta nas nadalje posetila enkrat g. dr. Verstovšek, ki nas je navduševal za izobraževalno delo v počitnicah, in 2-krat je predaval g. Vl. Pušenjak o združništvu ter nam obljubil drugo leto nadaljevati. Društvo piše svoje glasilo „Lipica“, kjer je vsakomur dana prilika, da se uri v peresu. Društvena knjižnica ima dosedaj 600 knjig leposlovne in znanstvene vsebine vseh slovanskih jezikov. — „Slomšek.“

* **Primicije.** Letos bodo služili prvo sv. mašo sledeči gg.: Franc Božiček na Bučah, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Karol Presker, župnik v Kapelah. Jurij Cvetko v Podčetrtku, dne 9. avg.; pridiguje č. g. Vinko Zolgar, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Martin Gabero na Črešnjecju, dne 9. avg.; pridiguje preč. g. Franc Bohak, dekan in mestni župnik v Slov. Bistrici. Peter Jurak na Vidmu, dne 15. avg.; pridiguje vlč. g. Alojzij Soba, župnik v Zdolah. Jakob Košak v Trnovem v Ljubljani, dne 9. avg.; pridiguje č. g. Fr. Letonja, kaplan v Vitanju. Marko Sagaj v Ljutomeru, dne 9. avg.; pridiguje preč. g. dr. Franc Feuš, prof. bogoslovja v Mariboru. Janko Sirec na Crni gori pri Ptuj, dne 9. avg.; pridiguje mil. g. dr. Ivan Mlakar, stolni dekan v Mariboru. Miha Barbič v Vidmu, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Makso Vrabec, kaplan v Žalcu. Miha Kos v Vel. dolini na Kranjskem, dne 16. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Franc Krulc, stolni kaplan v Mariboru. Peter Pavlič pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Gašpar Zrnko, župnik v Pušcavi. Josip Pinter pri Sv. Magdaleni v Mariboru, dne 2. avg.; pridiguje preč. g. dr. Anton Medved, profesor v Mariboru. Ivan Razbornik v Ljubnem dne 9. avg.; pridiguje vlč. g. Jakob Kitak, župnik v Smartnem za Dravo. Franc Skof pri Veliki nedelji, dne 9. avg.; pridiguje mil. g. Franc Moravec, stolni župnik v Mariboru.

* **Ciril-Metodova družba** je zares narodna. Trgovec v družbini hiši na Muti sme prodajati pač Metodove in nemške vžgalice, ne pa vžgalice kršč. soc. zveze. Taka je narodnost naših liberalcev. Svoje krvne brate bolj sovražijo nego naše skupne nasprotnike.

* **Celjsko glasilo** dr. Ploja „Domovina“ psuje uglednega kmeta in župana v Lahoncih, g. Meška, z „jünčarjem.“ Gospod dvorni svetnik, ki žvite v izobilju, potrebujete žuljave roke „jünčarjev“ seveda lo pri volitvah. Toda zelo dvomljivo ja, če vas bo me „jünčarji“ še podpirali.

* **Romarski vlak** v Marijino Celje. Letos praznujemo petdesetletnico, kar se je prikazala Mati Božja v Lurdu. Ohhajamo pa tudi petdesetletnico mašništva slavno vladajočega papeža Pija X. in šestdesetletnico, kar je zasedel prestol habsburški cesar Franc Jožef. Naše dobro slovensko ljudstvo ima staro navado, da poleti vsako leto na kako božjo pot prosi si blagoslova božjega. Tudi letos so se